
VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

6 maart 2024

RHO ADVISEURS

DATUM 6 maart 2024
KENMERK 20230144/68606/DJS

PROJECT Jirnsom - Rijksweg 194 - bestemmingsplan
PROJECTLEIDER drs G. van Halteren

OPDRACHTGEVER G. Keulen
PROJECTNUMMER 20230144

AUTEUR Monique Smalbrugge
STATUS Definitief

INHOUD

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Wat houdt een m.e.r.-beoordeling in?	4
1.3 Leeswijzer	4
2. Plaats en omvang van het project	5
2.1 Plaats van het project	5
2.2 Omvang van het project	5
3. Kenmerken van de milieufactoren	7
3.1 Bodem en water	7
3.2 Natuur	8
3.3 Luchtkwaliteit	9
3.4 Risico's op zware ongevallen of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid	10
3.5 Archeologie, cultuurhistorie en landschap	10
3.6 Sloop- en aanlegwerkzaamheden	10
3.7 Mitigerende maatregelen	10
4. Conclusie	11

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Rijksweg 194 te Jirnsom bevindt zich een agrarisch bedrijf waarvan de activiteiten zijn gestopt. De eigenaar wil graag de bestaande agrarisch opstallen slopen en hiervoor op de plaats een reguliere woning bouwen door gebruik te maken van de ruimte-voor-ruimte-regeling.

De bestaande bedrijfswoning wordt gesplitst in twee woningen en omgezet naar reguliere woningen. In de toekomstige situatie zullen er drie reguliere woningen aanwezig zijn in het plangebied, waaronder één twee-onder-één-kapper (gerealiseerd in de bestaande boerderijwoning) en één vrijstaande woning.

Om het initiatief realiseerbaar te maken is een nieuw juridisch-planologisch kader benodigd. Dit wordt gedaan door het opstellen van een bestemmingsplan.

Het planvoornemen kan worden gezien als 'stedelijk ontwikkelingsproject' zoals bedoeld in onderdeel D11.2 van de bijlagen van het Besluit milieueffectrapportage. Voor deze activiteit geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer;
2. een aaneengesloten gebied en 2.000 woningen of meer, of;
3. een bedrijfsvloeroppervlak van 200.000 m² of meer.

De beoogde ontwikkeling betreft twee extra wooneenheden in een gebied van circa 6.000 m² waarvan 1.896 m² in beslag wordt genomen door bouwwerken. Er wordt geen drempelwaarde overschreden. Daarom kan worden volstaan met een zogenaamde 'vormvrije' m.e.r.-beoordeling. Dit document bevat die beoordeling.

1.2 Wat houdt een m.e.r.-beoordeling in?

In een m.e.r.-beoordeling wordt getoetst of een m.e.r. procedure doorlopen moet worden. De wettelijke regeling voor de m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een volwaardige m.e.r.-procedure is alleen noodzakelijk als sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben. Daarbij moet het bevoegd gezag rekening houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de plaats van het project;
- de omvang van het project;
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Het bevoegd gezag dient een m.e.r.-beoordelingsbeslissing te nemen, waarin wordt aangegeven of wel of geen MER nodig is, gelet op de omvang van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten en mogelijke mitigerende maatregelen. Deze beslissing wordt als bijlage bij het bestemmingsplan opgenomen.

1.3 Leeswijzer

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie:

- beschrijft in hoofdstuk 2 de plaats en omvang van het project;
- licht in hoofdstuk 3 de verwachte effecten voor de verschillende milieueffecten toe;
- geeft ten slotte in hoofdstuk 4 de conclusie weer voor de m.e.r.-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van informatie uit de onderzoeken toegevoegd aan de bijlagen.

2. PLAATS EN OMVANG VAN HET PROJECT

2.1 Plaats van het project

Aan de Rijksweg 194 te Jirnsom bevindt zich een agrarisch bedrijf waarvan de activiteiten zijn gestopt. Het plangebied is gelegen in het landelijk gebied van Jirnsom in de gemeente Leeuwarden. Het plangebied wordt omgeven door graslanden. Ten noordoosten van het plangebied ligt een gezoneerd bedrijventerrein en ten noorden van het plangebied ligt het dorp Jirnsom. Het perceel staat bekend als kadastrale gemeente Grouw, sectie L, nummer 936.

Op het perceel staat de boerderijwoning, een mestsilo en twee schuren. Circa 1.300 m² is/was bebouwd met agrarische opstallen inclusief boerderijwoning met een 596 m². De verharding van de voerkuilen en de paden bedraagt circa 1.250 m². In de toekomstige situatie wordt circa 1490 m² oppervlakte verharding verwijderd en komt hiervoor 300 m² terug. Het verhard oppervlakte neemt af met 1.190 m².

BIJZONDERE GEBIEDEN EN HET OPNAMEVERMOGEN VAN HET NATUURLIJK MILIEU

Het plangebied bevindt zich niet in een NNN of een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Sneekermeergebied, ligt op circa 3 km afstand en het NNN op 1 km. Het plangebied ligt op circa 1 km afstand van stiltegebieden. Het gebied is daarnaast niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied en rustgebied. Wel is het gelegen in een weidevogelkansgebied; hier wordt in paragraaf 3.2 nader op ingegaan.

2.2 Omvang van het project

Op de locatie wordt de bestaande boerderijwoning gesplitst/gesloopt en herbouwd. De twee stallen zijn deels al gesloopt en de mestsilo en voerkuil worden nog gesloopt. Hiervoor op de plaats wordt een vrijstaande woning met bijgebouw gerealiseerd.

Ontsluiting

De nieuwe woning wordt op dezelfde manier ontsloten als in de bestaande situatie. Vanaf de lange uitrit rijdt het verkeer via de Rijksweg in noordelijke richting naar Jirnsom of in zuidelijke richting naar Akkrum. Via deze dorpen is het hoofdwegenet te bereiken.

De beoogde ontwikkeling voorziet in een verkeersgeneratie van 25 mvt/etmaal. Voor de bestaande woning bedraagt de verkeersgeneratie 9 mvt/etmaal en is de verkeersgeneratie van de boerderijactiviteiten niet meegenomen. Het plan voorziet in 19 extra verkeersbewegingen. Echter, dit weegt weer af tegen het stoppen van de agrarische activiteiten en hierdoor is de verkeerstoename zeer gering. De verkeersgeneratie zal als gevolg van de transformatie van agrarische functie naar een woonlocatie niet significant toenemen en is passend bij het dorp.

Verkeer en parkeren

Het parkeren bij de nieuwe woningen wordt opgelost binnen het plangebied. In het plangebied worden 6 parkeerplekken aangelegd op het eigen erf om te voorzien in de parkeerbehoefte.

GEbruik NATUURLIJKE HULPBRONNEN EN PRODUCTIE VAN AFVALSTOFFEN

Voor de realisatie van de beoogde ontwikkeling worden de gebruikelijke bouwmaterialen en natuurlijke hulpbronnen benut. Afvalstoffen zullen ontstaan tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Afvalstromen zullen zoveel mogelijk worden gescheiden ten behoeve van hergebruik.

VERONTREINIGING, HINDER, RISICO VAN ZWARE ONGEVALLLEN EN RAMPEN, RISICO'S VOOR DE MENSELIJKE GEZONDHEID

Deze thema's komen mede aan bod in het volgende hoofdstuk.

CUMULATIE MET ANDERE PROJECTEN

Voor zover bekend zijn er geen beoogde ontwikkelingen in de directe omgeving van het plangebied. Er is daarom geen sprake van een cumulatie van milieueffecten vanwege omliggende projecten.

3. KENMERKEN VAN DE MILIEUFACTOREN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste milieueffecten van de beoogde ontwikkeling beschreven. Het is gebruikelijk de milieueffecten van de beoogde situatie te vergelijken met de referentiesituatie. De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie inclusief autonome ontwikkelingen. De effectbeoordeling in dit hoofdstuk is gebaseerd op de informatie uit het bestemmingsplan dat voor de beoogde ontwikkeling wordt opgesteld.

3.1 Verkeer en parkeren

De verkeersgeneratie van de woningen bedraagt maximaal 25 mvt/etmaal en is niet significant anders dan bij de huidige agrarische functie. De verkeersafwikkeling wordt beoordeeld in het drukste uur van de dag. De verkeersgeneratie van de woningen zal wellicht enigszins merkbaar zijn in de drukkere uren, maar naar verwachting geen negatieve gevolgen hebben op de omliggende ontsluitingswegen. De bestaande infrastructuur heeft voldoende capaciteit om het verkeer te kunnen afwikkelen. Negatieve effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling kunnen zodoende worden uitgesloten.

De parkeerbehoefte bedraagt 6 parkeerplaatsen, deze worden allemaal in het plangebied gerealiseerd. Hiermee wordt er aan de totale parkeerbehoefte voldaan.

3.2 Geluid

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai uitgevoerd met als doel na te gaan of kan worden voldaan aan een (blijvend) goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de nieuwe woningen. Uit het onderzoek blijkt dat bij alle woningen ten aanzien van het aspect geluid sprake is van een goede uitdagende situatie:

De ontwikkeling voorziet in een zeer geringe toename in de verkeersgeneratie. Gezien dit niet significant toeneemt kan worden uitgesloten dat omwonende overlast ervaren van deze geluidseffecten van het verkeer.

Het plangebied is niet gelegen in een zone bij een spoorweg of een industrieterrein. Het is gelegen in een 60 km/uur. Voor dit aspect is een onderzoek verricht naar wegverkeerslawaai. Dit onderzoek toont aan de voorkeurgrenswaard niet wordt overschreden.

3.3 Bodem en water

BODEM

In het plangebied is een bodemonderzoek verricht om te bepalen of de bodem van voldoende kwaliteit is voor de nieuwe bestemming 'Wonen'. Agrarisch gebruik kan een bijdrage leveren aan het verslechteren van de bodem. Uit het onderzoek blijkt:

- Ter plaatse van de noordoostzijde van het perceel is in een mengmonster van de puinhoudende bovengrond een sterke verontreiniging met cadmium en zink aangetoond;
- Voor lood en PAK zijn matig verhoogde gehalten gemeten. In de overige geanalyseerde grond (meng)monsters zijn hoogstens lichte verontreinigingen met lood en/of minerale olie aangetoond.

Op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek zijn ervan uit milieuhygiënisch oogpunt aandachtspunten betreffende de voorgenomen herontwikkeling van de locatie. Mogelijk is op de onderzoekslocatie sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging (criterium omvang sterke verontreiniging > 25 m³).

De initiatiefnemer heeft een vervolgonderzoek verricht en hieruit is gebleken dat ter plaatse van boring 6 (VO) is de sterke verontreiniging met zware metalen en PAK zowel horizontaal als verticaal afgeperkt. De sterke verontreiniging ter plaatse van boring 6 (0-80 cm -mv) is verder niet reproduceerbaar gebleken. De bodem is van voldoende kwaliteit om op te wonen, Ter plaatse van de aangetroffen puinresten (VO) zijn geen verhoogde gehalten aan asbest aangetroffen. Dit betekent dat de aanwezige puinresten in de bodem asbestvrij zijn. De bodem is van voldoende kwaliteit om op te wonen.

In de toekomstige bestemming 'Wonen' is het zeer onwaarschijnlijk dat bodem verontreinigde activiteiten zullen plaatsvinden. Het wijzigen van de bestemming en dus ook de bijbehorende activiteiten draagt bij aan het tegengaan van bodemverontreiniging.

WATER

Ter voorkoming van diffuse verontreinigingen van het oppervlakte- en grondwater worden duurzame, niet-uitlogbare materialen gebruikt, zowel gedurende de bouw- als de gebruiksfase. Negatieve effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op het watersysteem ter plaatse kunnen dan ook worden uitgesloten. In de bestaande situatie is conform het geldende bestemmingsplan mogelijk om alleen binnen het bouwvlak (4.600 m²) te bebouwen met gebouwen voor de uitvoering van een agrarisch bedrijf. In de toekomstige situatie wordt circa 1490 m² oppervlakte verharding verwijderd en komt hiervoor 300 m² terug. Het verhard oppervlakte neemt af met 1.190 m². Het treffen van compenserende maatregelen is daarom niet noodzakelijk.

Tevens vindt er geen wijziging plaats aan de bestaande waterstructuren in het plangebied en worden de twee extra woon-eenheden aangesloten op het bestaande riool.

De beoogde ontwikkeling heeft geen negatieve effecten op het aspect water.

3.4 Natuur

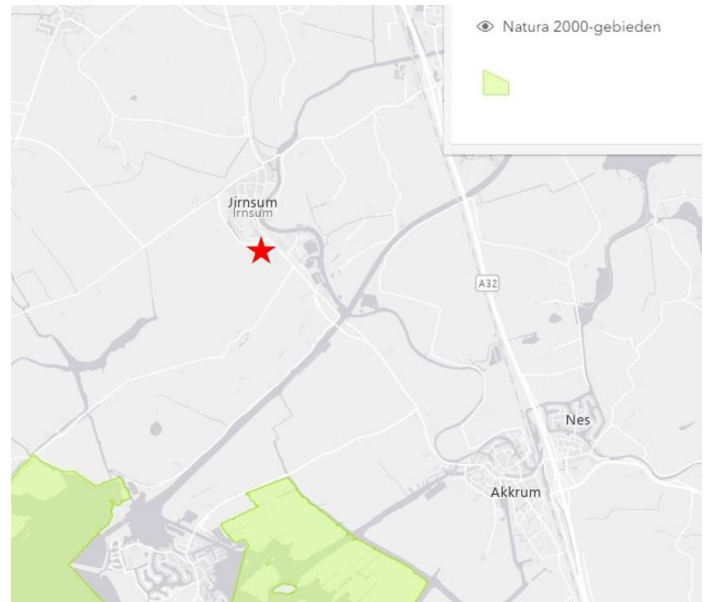
GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebied

Het plangebied ligt in een buitenstedelijk gebied op ruime afstand van beschermde natuurgebieden, namelijk op 1 km van het NNN en op 3,5 km van het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. In figuur 1.1 en 1.2 is de ligging van deze natuurgebieden weergegeven.

Figuur 1. Ligging NNN

Figuur 1.2 Ligging Natura 2000

Het plangebied ligt in een weidevogelkansgebied volgens de provinciale verordening. Dit geldt ook voor de gehele bebouwde omgeving van Jirnsum. Deze gebieden bestaan uit enen ruime en openbare gebieden met voldoende rust en waarin gevarieerde graslanden liggen. Alleen in de weidevogelkansgebieden en in de weidevogelparels zijn nieuwe planologische ontwikkelingen met bebouwing, beplanting of verharding die verstrend werken op de openheid en rust in principe (behoudens uitzonderingen, na afweging van belangen, zie hierna) niet toegestaan. Uitzondering op deze regel is het bouwen binnen een bestaand bouwvlak.

De ontwikkeling wordt gerealiseerd binnen het bestaande bouwvlak en hiermee wordt het weidevogelgebied niet aangetaast. De beoogde ontwikkeling heeft dus geen negatieve invloed op het weidevogelgebied.

Stikstofdepositie

Voor dit aspect is een stikstofberekening uitgevoerd voor de sloop, aanleg- en gebruiksfase. Uit het stikstofonderzoek komt een depositiebijdrage van 0,00 mol/ha/jaar. De ontwikkeling heeft, mede gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling, geen negatieve effecten op natuurwaarden die op grotere afstand liggen.

SOORTENBESCHERMING

Voor de beoogde ontwikkeling is een quickscan flora en fauna verricht. Uit deze quickscan komen de volgende resultaten:

- Algemeen voorkomende vogelsoorten
In het gebied zijn meerdere algemeen voorkomende vogelsoorten aanwezig. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden of kan voorafgaand aan werkzaamheden een broedvogelcheck worden uitgevoerd.
- Huismussen en gierzwaluw
Voor de renovatie van de woonboerderij dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluwen.
- Kerkuil
In de schuur zijn meerdere braakballen aangetroffen van de kerkuil. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet nader onderzoek uitgevoerd worden naar de aanwezigheid van kerkuilen in de schuur.
- Vleermuizen
Binnen een straal van 1 km vanaf het plangebied is de gewone dwergvleermuis waargenomen. In het plangebied zijn de gebouwen en bomen geschikt als leefgebied voor de vleermuis. Nader onderzoek is noodzakelijk om uit te sluiten of de vleermuis een functionele binding heeft met het plangebied.

Het vervolgonderzoek heeft aangetoond dat de Kerkuil, de Spreeuw en de Kauw een verblijfplaats hebben of een functionele binding met het plangebied, welke verloren zal gaan tijdens de herinrichting. Voor de aangetroffen vogelsoorten in de zomer van 2023 zijn mitigerende maatregelen getroffen in de vorm van nestkasten. Bovendien is er voor deze diersoorten een omgevingsvergunning aangevraagd voor een flora en fauna activiteit.

Uit het onderzoek naar de soortgroep vleermuizen is naar voren gekomen dat de waargenomen vleermuizen telkens van buiten het plangebied kwamen of naar buiten het plangebied vertrokken. Er is geen binding met de opstallen aanwezig. Alle waargenomen vleermuizen kwamen van buiten het plangebied of verlieten het plangebied na hier te hebben gefoeraard. Ook de baltzende dwergvleermuizen vertoonden dit gedrag. Hoewel het treffen van mitigerende maatregelen niet noodzakelijk is, heeft de initiatiefnemer nestkasten opgehangen voor de vleermuizen.

3.5 Luchtkwaliteit

De beoogde ontwikkeling voorziet in de realisatie van maximaal 16 woningen. Dit aantal valt ruim onder de drempelwaarde van 1.500 woningen die is vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Het plan draagt dan ook 'niet in betekende mate' bij aan de concentraties stikstofdioxide en fijn stof in de lucht.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied gegeven. Dit is wordt normaal gedaan aan de hand van de NSL-monitoringstool (<http://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>) die bij het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit hoort. Deze monitoringstool is al enige tijd niet meer beschikbaar en daarom is de Atlas Leefomgeving geraadpleegd.

Uit de NSL-monitoringstool blijkt dat in 2020 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof langs deze weg ruimschoots onder de Nederlandse grenswaarden lagen. De concentraties luchtverontreinigende stoffen bedroegen in 2020; tussen 10.000 en 12.000 µg/m³ voor NO₂, tussen de 15.000 en 16.000 µg/m³ voor PM₁₀ tussen de 8.000 en 9.000 µg/m³ voor PM_{2,5}. Hierdoor is er ter plaatse van het plangebied sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De grote Depositie Kaart Nederland is geraadpleegd en daaruit blijkt dat in het plangebied een goede luchtkwaliteit heerst. In de oude situatie was een agrarisch bedrijf actief in het plangebied en deze activiteiten dragen bij aan luchtvervuiling. Het wijzigen van agrarische activiteiten naar wonen draagt bij aan de verhoging van de luchtkwaliteit.

3.6 Risico's op zware ongevallen of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid

EXTERNE VEILIGHEID

In het plangebied zelf en de nabije omgeving zijn geen risico-objecten aangetroffen. Het planvoornemen heeft geen invloed op de externe veiligheid van de omgeving.

RISICO'S OP RAMPEN DOOR KLIMAATVERANDERING

De ontwikkeling betreft de ontwikkeling van een locatie in de begrenzing van bestaand bebouwd gebied. Risico's op rampen door klimaatverandering nemen ten gevolge van de beoogde ontwikkeling dan ook niet toe.

RISICO'S VOOR DE MENSELIJKE GEZONDHEID

Uit toetsing van de verschillende milieuthema's op het gebied van leefomgevingskwaliteit blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een belangrijke toename van risico's voor de menselijke gezondheid. Er wordt voldaan aan de normen voor bodem, externe veiligheid en luchtkwaliteit.

Een significant effect op de risico's voor de menselijke gezondheid is daarmee uitgesloten.

3.7 Archeologie, cultuurhistorie en landschap

ARCHEOLOGIE

In het plangebied zijn de gronden bestemd met 'Waarde – archeologie 5' en 'Waarde – Archeologie 3'. De bouw van de nieuwe woning en bijgebouw ligt in op gronden met de bestemming 'Waarde – archeologie 5'. Hier geldt dat onderzoek verplicht is bij bodemingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 0,5 m. De gebouwen hebben een gezamenlijk oppervlak van 300 m² en daarom is het niet verplicht archeologisch onderzoek te verrichten. Om de archeologische waarden te borgen wordt in het nieuwe bestemmingsplan de archeologische waarden opgenomen. Eventuele fondsen bij het uitvoeren van werkzaamheden worden gemeld bij de provinciaal archeoloog.

CULTUURHISTORIE

In het plangebied ligt een stolpboerderij, maar deze blijft intact. Deze boerderij wordt gesplitst tot twee wooneenheden en wordt daarnaast bestemd tot reguliere woning. Volgens de Cultuurhistorische kaart zijn er geen andere cultuurhistorisch elementen in het plangebied. De ontwikkeling schaadt geen cultuurhistorische waarden in het plangebied.

3.8 Sloop- en aanlegwerkzaamheden

Gelet op de aard en tijdelijkheid van de aanlegwerkzaamheden kunnen blijvende negatieve milieueffecten uitgesloten worden. Vanwege de aard en omvang zal dan ook geen sprake zijn van significante negatieve milieueffecten, zoals geluid- en stofoverlast, ten tijde van de werkzaamheden.

3.9 Mitigerende maatregelen

De initiatiefnemer heeft mitigerende maatregelen getroffen voor de diersoorten die een functionele binding hebben met het plangebied. De omgevingsvergunning voor het verrichten van een flora en fauna activiteit is aangevraagd bij de provincie Fryslân.

4. CONCLUSIE

Uit de informatie in deze notitie blijkt dat het plangebied niet ligt in kwetsbaar gebied en/of gebied met een beschermde status. De aard en omvang van het plan leiden niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen.

Door rekening te houden met de mitigerende maatregelen uit paragraaf 3.10 is het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure niet noodzakelijk.